

Lijst industrieel erfgoed per gemeente

Nieuwegein Jutphaas - Vreeswijk

Onderstaande lijst is een inventarisatie van industrieel erfgoed in de gemeente Nieuwegein. Er zullen ongetwijfeld objecten ontbreken, er zullen er ook opstaan die reeds gesloopt zijn, gegevens van objecten kloppen mogelijk niet etc.. **Opmerkingen en aanvullingen zijn altijd welkom zie www.usine-utrecht.nl.** De lijst wordt van tijd tot bijgewerkt.

- Bijzonder voor Nieuwegein is het ensemble van sluiscomplexen en het binnenvaartcentrum Vreeswijk, dateringen 1818, 1824, 1888, 1937. Sinds de aanleg van de Vaartse Rijn, de verbinding van Utrecht met de Lek is er in Vreeswijk een eerste sluis. De plaats ontwikkelde zich tot een centrum voor de binnenvaart, met tagrijnzaken, een internaat voor schipperskinderen etc.. De Vaartse Rijn is verbreed en tenslotte vervangen door het Merwedekanaal en deze door het Lekkanaal. Elk kanaal heeft zijn daarbij horende sluis, resp. de Oude Sluisen, Koninginnensluisen en verderop de Plofsluis en de Zuiderluis en tenslotte in het Lekkanaal de Beatrixsluisen. Er zijn plannen om het Lekkanaal te verbreden en de Beatrixsluisen uit te breiden.
- Prinses Beatrixsluis - dubbele schutsluis rm met bijgebouwen en dienstwoningen; ontwerp Ir. J.P. Jitta en L.S.P. Scheffer (1938)
- Brugwal 11 - zeepfabriek Persil met kenmerkende sproeitoren en opslagtanks, onderdeel van Henkel; op deze locatie gestart op het terrein van een oude veevoederfabriek Cockuyt, zijn fabrikantenwoning staat te verkommeren (1931)
- Frederiksoord ong - Rijkshulpschutsluis, kleinere sluis naast de Oude Sluis; spuisluis Lekdijk (1818)
- Geinoord 10 - Oudegeinse molen rm, tot 1955 afwatering polder Oudegein en onlangs op andere plaats opgebouwd; oorspronkelijke locatie: Vreeswijksche Straatweg 1-3 (1640-2003)
- Handelskade 14 Vreeswijk - tagrijnzaak, een tagrijn was een handelaar in scheepsbenodigdheden, het pand is sterk verbouwd (1928)
- Handelskade 36 - loods zj
- Handelskade 39-40 - tagrijnzaak (eind 19e eeuw)
- Handelskade 78 - tagrijnzaak, het pand is sterk verbouwd (1924)
- Handelskade 79 - loods/garage (zj)
- Herenstraat 30 - vm postkantoor (zj)
- Herenstraat 31-32 - woonhuis en garage Tram en Bargedienst Utrecht-Vreeswijk, later autobus De Twee Provinciën
- Herenstraat 48 - hoefsmederij met woning rm (18e eeuw)

Lijst industrieel erfgoed per gemeente

vervolg Nieuwegein

- Herenstraat 71a - stoomkorenmolen De Batavier met aanbouwen rm, tot 1915 op stoomkracht en later o.a. dieselmotor Deutz; in bedrijf tot 1962 (1888)
- Herenstraat 73-74 - logement, herberg en tolgaarderswoning De Doorslag rm (19e eeuw)
- Herenstraat 75-76 - woon- en bedrijfspand zj
- Herenstraat 77 - brug- en sluiswachterswoning (1909) iov RWS
- Herenstraat thv 77 / Brugwal - Doorslagsluis (schutsluis, 1671/1895)
- Herenstraat 108 Jutphaas - fabriekshal Van Bentum metaalfabriek (zj)
- Hooglandse Jaagpad 1-5 - complex waterleidingbedrijf IJsselstein/Vreeswijk aan Hollandse IJssel (1911), met directeurswoning (1911), filtergebouw (1937) en watertoren naar een ontwerp van F.J. Stulemeyer & cc. rm (1911)
- Julianaweg 2 - tagrijnzaak (zj)
- Julianaweg 10-16 Vreeswijk - woon- en bedrijfspand, ook brandweergarage geweest (1925)
- Julianaweg 22-26 - bedrijfspanden met bovenwoning (zj)
- Koninginnenlaan 24-26 - sluiswachterswoningen Koninginnensluis rm, nog een blokje gespaard overige zijn vervangen door nieuwbouw (1886, 1929)
- Koninginnensluis Vreeswijk - sluiscomplex rm, twee sluiskommen achter elkaar in het Merwedekanaal; officiële opening in 1892 door Koningin Wilhelmina. (1882-1886)
- Koninginnenlaan ong - Wilhelminabrug of Lage Brug over het Merwedekanaal (1959)
- Koninginnenlaan/Oranjestraat - Oranjebrug over de Vaartse Rijn (zj)
- Koninginnensluis ong - Emmabrug of Hoge Brug over de Koninginnensluizen Merwedekanaal rm (1885)
- Koninginnensluis 1-7 - dienstwoningen sluis (1910/1929)
- Lekboulevard 4-8 - dienstwoningen RWS (begin 20e eeuw)
- Lekkanaaldijk ong - vm Heemstederbrug ofwel plofsluis, ontwerp Ir. J.P. Jitta (1940)
- De Liesbosch / Ringwade - waterlocatie van de vm scheepswerf en machinefabriek De Liesbosch en later daarbij Beton- en Spanbetonfabriek De Liesbosch, de scheepswerf maakte voornamelijk baggermaterieel, o.a. voor Ballast Nedam, terrein herontwikkeld voor kantoor- en handelsfunctie (1934-1996)
- Oude Sluis ong - sluisencomplex Vaartse of Oude sluis rm, ontwerp Jan Blanken (1373/1821-1824)
- Oude Sluis ong - het Kippenbruggetje of Kleine Brug (1824)

Lijst industrieel erfgoed per gemeente

vervolg Nieuwegein

- Oude Sluis ong - Molenbrug of Grote Brug (1879)
- Oude Sluis / Lekdijk ong - schotbalkenloods en ook regelapparatuur inlaat Utrechtse Grachten (voor 1876)
- Oude Sluis 12 - schotbalkenloods rm (1e kwart 19e eeuw)
- Oude Sluis 13 - sluismeesterswoning rm (19^e eeuw)
- Overeindseweg ong - Overeindsebrug (ong. 1935)
- Prins Clausstraat 2-52 - vm school met schippersinternaat rm (1915)
- Prins Hendriklaan 11 - directeurswoning Schippersinternaat rm (1915)
- Prins Hendriklaan 30 - bedrijfspand met woning (zj)
- Raadhuisplein 9 - sluiswachtershuisje, nu kapper (1915)
- Rijksstraatweg, in 1813 gepland als de Route National 2, de straatweg tussen Amsterdam en Parijs en in de Provincie Utrecht van Abcoude naar Vianen; in Nieuwegein via de Vaartse Rijn - Herenstraat Jutphaas naar de Vreeswijkse Straatweg over het Henkel terrein; bij Vreeswijk eerst met veer, tussen 1840 en 1936 met een drijvende brug (de Schipbrug)
- Rond het Fort ong (Fort Jutphaas) - bovengronds houten telefoonpalen (zj)
- Rond het Fort 16-18 (Fort Jutphaas) - brugwachterswoningen Rijnhuizerbrug (1911, RWS)
- Rond het Fort 20 (Fort Jutphaas) - woning brugwachtersknecht (1907, RWS)
- Schalkwijkse Wetering ong - schutsluis (1935) met schotbalkenschuur (1935)
- Schipbrughaven - gegraven voor winterberging vm schipbrug (1840)
- Spuisluis 11 - schuur (1879)
- Wierselaan 113 - scheepswerf Buitenweg, nu museumwerf (1855)
- IJsselsteinseweg 35 - brugwachterswoning (zj)
- Zuidersluis ong - schutsluis met dienstwoningen (1935)